

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

Køb af dyre Briketter fra den russiske Zone. Naar vi kommer frem til Juli Maaned, vil der sikkert være en Række nye Udgiftsposter, men forhaabentlig vil der da ogsaa være forskellige nye Indtægtsposter, ligesom det jo ikke er udelukket, at der kan opstaa Prissfald paa visse af de Varer, vi skal importere. Imidlertid maa jeg være af den Opfattelse, at det for at være paa den sikre Side og med de Udgiftsposter for Øje, som allerede nu kan konstateres, eller som allerede nu maa paaregnes, vil være rigtigt at søge at gennemføre yderligere Besparelser eller at skaffe os yderligere Indtægter for dermed at sikre den mest livsnødvendige Import og tillige den Import af Varer af sekundær Betydning, som vi bliver nødt til at aftage for at faa livsvigtige Varer, eller for at opnaa Afsætning for mindre efterspurgte danske Varer. I denne Forbindelse henleder jeg Opmærksomheden paa, at det foreløbig vil være nødvendigt at se bort fra det Laan paa 50 Mill. \$, som vi har søgt i den internationale Bank. Laanet vil, hvis vi faar det, naturligvis være en betydningsfuld Hjælp for os, men det kan ikke paaregnes sat ind til Dækning af Udgifterne for den almindelige Import til Forbrug. Laanet skal, hvis det opnaas, benyttes til Genopbygningsformaal, altsaa i første Række til øget Anskaffelse af Maskiner til vort Landbrug og vor Industri og til visse Raa-varer m. v.

For at faa Mulighed for at disponere ogsaa paa de af mig før nævnte Punkter, hvor det allerede nu har vist sig meget ønskeligt at foretage yderligere Import, skønner jeg altsaa, at det vil være af Betydning, at vi allerede nu skaffer fuld Sikkerhed for at have yderligere Beløb at købe for. Dette kan jo gøres enten ved Nedskæring af forskellige af de budgetterede Udgiftsposter, men store Muligheder er der ikke i denne Henseende, eller ved at søge fremskaffet en øget Eksport, hvilket jo imidlertid ikke kan gøres, uden at det gaar ud over Forbruget paa Hjemmemarkedet. Jeg kan oplyse, at der allerede nu synes at være Muligheder for en øget Fremstilling af Margarine, hvilket jo omgaaende vil give større Eksportmuligheder for Smør. Om denne Fremstilling kan iværksættes, vil imidlertid afhænge af, hvorvidt vi kan faa tilført Landet de fornødne Olier. Der er i denne Forbindelse navnlig Tale om nogle Partier Hvalolie.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Mulighederne for en øget Landbrugseksport ved en eventuel Nedsættelse af Forbruget paa

Hjemmemarkedet kan jeg ikke give endelige Oplysninger i Dag. Spørgsmaalet drøftes for Tiden i Regeringen og vil derefter komme til Forhandling med de forskellige Partier. Naturligvis vil man søge foretaget saa lidet indgribende Foranstaltninger med Hensyn til Forbruget her i Landet som overhovedet muligt. Ved Overvejelsen af disse Spørgsmaal maa det sluttelig ikke glemmes, at der jo ogsaa kan ske Nedgang i Priserne paa de Varer, vi skal købe i Udlandet, hvilket selvsagt vil ændre Billedet i gunstig Retning.

Først og sidst gælder det i øvrigt om, at vi ved Forøgelse af eget Arbejde og egen Produktion skaber os saa store Indkøbsmuligheder som gørligt.

I Vareforsyningsloven indeholdes som før nævnt ogsaa Hjemmel for Regeringen til at foretage en Række regulerende Foranstaltninger baade i Henseende til Fremskaffelse af nødvendige Varer og med Hensyn til disses hensigtsmæssige Fordeling. Saadanne Rationeringsregler har vi for en Række Varer, til hvis Køb der udkræves egentlige Rationeringsmærker, f. Eks. Brød, Mel, Sukker, Smør, Margarine, Kaffe, Thé, Kakao, Soda og Sæbe, Benzin, Strømper og en Række Tekstilvarer. Tilsvarende Rationer tilrettelagt paa en noget anden Maade, men med samme Formaal, findes for saa vidt angaar Skotøj, Tobak, Automobildek, Personautomobiler, Byggematerialer, Radiatorer og sidst, men ikke mindst, Gas — for blot at nævne nogle Eksempler. Disse Rationer vil, hvis det skønnes nødvendigt, blive udvidet. I første Række er der Tale om en ny Fordelingsordning for Kød og visse Fordelingsregler for Papir — det skal jeg senere komme tilbage til.

Fra Forbrugernes Side er man tilbøjelig til at lægge Hovedvægten paa de her nævnte Rationer, altsaa de Rationer, for hvilke der ligger et egentligt Kortsystem til Grund, eller hvor der kræves Indkøbstilladelse, og det er jo ogsaa rigtigt, at de paagældende Rationer er af overordentlig stor Betydning, ligesom det er af afgørende Vigtighed, at Rationeringerne overholdes, først og fremmest af forsyningsmæssige Grunde. Man maa gøre sig klart, at de næringsdrivende og Forbrugere, der medvirker til, at der købes uden om Rationeringen, eller at de givne Fordelingsforskrifter paa anden Maade overtrædes, kan bidrage til at bringe vor Forsyningssituation i Fare. Selv om det ikke altid behøver at gaa saa galt, beder jeg meget om, at man betænker, at de Forskrifter, der er givet, er kommet til Verden for Forbrugernes og for Landets Skyld som Helhed, og at den,